

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6728/2023
02.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Тренчић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво- Одељење у Лесковцу и ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Јовић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3080/21 од 22.11.2022. године, у седници одржаној 02.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3080/21 од 22.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 2371/20 од 16.10.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужилац искључиви власник кат. парцеле .. у ул. ... бр. .. у Лесковцу, површине 8,31ар, уписане у ЛН .. КО Лесковац, те да се иста испише са имена тужених и упише на име тужиоца по правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 53.300,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж 3080/21 од 22.11.2022. године, ставом првим изреке, укинуо пресуду Основног суда у Лесковцу П 2371/20 од 16.10.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужилац искључиви власник кат. парцеле .. у ул. ... бр. .. у Лесковцу, површине 8,31ар, уписаној у ЛН .. КО Лесковац, као и да се иста испише са имена тужених и упише на име тужиоца код РГЗ-СКН Лесковац, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој Републици Србији исплати на име трошкова поступка износ од 27.000,00 динара, а туженој ББ износ од 99.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, кат парцела .. КО Лесковац, површине 831м², налази се у улици ... бр. .. у Лесковцу (раније улица ...), по врсти је градско грађевинско земљиште и води се као државна својина Републике Србије, са правом коришћења од по ½ идеалног дела тужиоца и тужене ББ. На овој парцели изграђене су породична стамбена зграда, помоћна зграда и остале зграде, све без грађевинске дозволе, а као њихови држаоци уписани су тужилац и тужена ББ са по ½ идеалног дела. Право сукоришћења на овој парцели у уделу од по ½ стекли су сада пок. родитељи тужиоца отац и мајка ВВ и отац тужене ГГ уговором о купопродаји који је закључен 1967. године. Објекте на овој парцели изградили су родитељи тужиоца и тужилац, у породичној заједници. Тужилац је једини наследник родитеља. Тужена ББ је право сукоришћења на предметној парцели стекла уговором о поклону закљученим са својим оцем 04.05.2009. године. Између правног претходника тужиоца мајке ВВ и правног претходника тужене ББ, ГГ вођен је ванпарнични поступак по предлогу оца тужене за уређење начина коришћења предметне парцеле (која је тада носила број .. КО Лесковац) против мајке тужиоца, као противника предлагача. Правноснажним решењем донетим у том поступку одбијен је предлог предлагача да се уреди начин коришћења парцеле тако што би предлагач добио источни део плаца површине 4ара, а усвојен је предлог противника предлагача и уређен начин коришћења ове парцеле тако што ће исту користити у целости. У току 1987. године отац тужене, ГГ, водио је поступак против правних претходника тужиоца за увођење у супосед предметне парцеле, са којим тужбеним захтевом је успео. Није тражио принудно извршење те пресуде. У искључивом поседу целе парцеле све време се налазе правни претходници тужиоца, а након њихове смрти тужилац.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, након одржане расправе, другостепени суд је закључио, на основу одредбе члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа, да правни претходници тужиоца и тужилац нису савесни држаоци 1/2 кат. парцеле која је припадала оцу тужене ББ, односно сада туженој ББ, јер за све време државине знали су да они немају право искључиве својине парцели, већ да део од ½ држе без правног основа, што захтев тужиоца чини неоснованим.

По оцени Врховног суда побијана одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Према одредби члана 28. Закона о основама својинскоправних односа („Службени гласник СФРЈ“, бр. 6/80 и 36/90, „Службени гласник СРЈ“, бр. 29/96 и „Службени гласник РС“, бр. 115/2005), савестан и законити држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком десет година (став 2); савестан држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година (став 4).

Чланом 30. став 1. истог закона, прописано је да време потребно за одржај почиње тећи оног дана када је држалац ступио у државину ствари, а завршава се истеком последњег дана времена потребног за одржај, док је одредбом става 2. истог члана прописано да се у време потребно за одржај урачунава и време за које су претходници садашњег држаоца држали ствар као савесни и законити држаоци, односно као савесни држаоци.

У смислу цитираних законских одредби, за стицање права својине одржајем, потребна је законита и савесна државина непокретне ствари и протек рока од 10 година (редовни одржај) или савесна државина непокретне ствари и протек рока од 20 година (ванредни одржај). Овај Закон у члану 72. ближе одређује закониту и савесну државину, па тако прописује да је законита она државина која се заснива на пуноважном правном основу који је потребан за стицање права својине и ако државина није прибављена силом, преваром и злоупотребом поверења. Државину целе парцеле правни претходници тужиоцу нису стекли на основу пуноважног правног посла, јер нису имао пуноважан правни основ за стицање $\frac{1}{2}$ предметне парцеле. Државина потребна за стицање права својине одржајем мора бити савесна, а закон одређује да савесна државина постоји ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова и држалац мора бити савестан за све време трајања одржаја.

По оцени Врховног суда, правилан је чињенично-правни закључак другостепеног суда да ни правни претходници тужиоца, а ни тужилац, нису савесни држаоци. Ово код утврђене чињенице да су правни претходници тужиоца, а потом и тужилац, били свесни чињенице да је уговором о купопродаји купљено $\frac{1}{2}$ права коришћења на предметној парцели, а не искључиво право својине на парцели која је предмет тужбеног захтева. Правним претходницима тужиоца је то морало бити познато као лицима која су закључила уговор о купопродаји само $\frac{1}{2}$ предметне парцеле. Осим тога, искључива државина предметне парцеле је оспоравана од стране другог сукорисника, оца тужене, како вођењем ванпарничног поступка за уређење начина коришћења предметне парцеле, тако и вођењем поступка са захтевом за предају у посед $\frac{1}{2}$ предметне непокретности.

Насупрот ревизијским наводима, и по налажењу Врховног суда, савесност правних претходника тужиоца и самог тужиоца не може се заснивати на решењу о уређењу начина коришћења предметне парцеле и поред тога што је тим решењем уређено коришћење те парцеле на тај начин што је мајка тужиоца одређена да користи целу парцелу. Поступак за уређење начина коришћења води се између сувласника, односно сукорисника и циљ овог поступка је уређење начина коришћења заједничке ствари до тренутка док не дође до њене деобе, тако да на основу наведеног решења правни претходници тужиоца нису могли стећи уверење да су на основу њега стекли искључиво право коришћења, односно својине на целој парцели. То упућује на закључак да се не ради о савесној државини правних претходника тужилаца, односно тужиоца.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић